

Nova publicació:

Un diàleg entre els feminismes d'Abya Yala i l'Estat espanyol

Montse Benito Soriano, Kenia Castaldo Oliva, Natalia Riera Manzano

Educació Entrepobles

Títol
 'Voces desde las economías feministas: resistencias, arraigados, cuidados'
Editores
 Cristina Carrasco Bengoa i Corina Rodríguez Enríquez

Edició
 Entrepobles
Disseny, maquetació i ecoedició
 Pol-len edicions
Il·lustració
 Emma Gascó

Idioma
 Castellà

La publicació *Voces desde las economías feministas: resistencias, arraigados, cuidados* és la segona part del llibre *Economía Feminista: desafíos, propuestas, alianzas*, publicat en 2017 per Entrepobles, coeditat per Cristina Carrasco Bengoa i Carme Díaz Corral, i que tan bons resultats ha tingut en lectures, presentacions, webinaris i vincles amb les autores.

Aquest nou llibre ha comptat amb la participació de més de vint autores d'Abya Yala (diferents països) i l'Estat espanyol (Euskadi i Catalunya), que han decidit acompanyar-nos i aportar les seves veus i mirades diverses. A elles els agraïm la complicitat i dedicació que ens han brindat en aquest treball.

Donem les gràcies a totes les autores que han ofert els seus articles per a publicar en aquest llibre: les coeditoras Cristina Carrasco Bengoa i Corina Rodríguez Enríquez així com Amaia Pérez Orozco, Sílvia Piris Lekuona, Colectiva XXK, Nalu Fariás, Tica Moreno, Camila Baron, Amparo Bravo Arias, Fernanda Moscoso Briceño, Catalina Valencia, Miriam Nobre, Claudia Korol, Ana Felicia Torres Redondo, Patricia Amat, Verónica Gago, Aura Cumes, Breny Mendoza, Carmen Díaz Corral, Valeria Mutuberría Lazarini i Georgina Alfonso González.

Des del principi, les motivacions per a la publicació d'aquest llibre han estat explorar i tractar de recollir els nous reptes i plantejaments de les economies feministes, amb aportacions des de diferents territoris, àrees i nivells d'abordatge. Mostrar que les economies feministes són, ara com ara, un moviment teòric i d'intervenció per a la transformació social que viu un moment de renovada vitalitat, amb capacitat de realitzar aportacions imprescindibles i oferir alternatives als moviments socials emancipadors en diversos territoris, àrees i contextos davant l'anomenat conflicte capital-vida.

“En el context actual de crisis globals superposades rescatem el conflicte com una oportunitat, trobant els llocs comuns des dels quals actuar”.

En el nostre caminar pels territoris d'Abya Yala amb organitzacions germanes veiem la necessitat de potenciar diàlegs per a la construcció d'argumentaris i accions en sinergia amb els feminismes del Sud global des de les diverses mirades i accents, i des d'una perspectiva decolonial, feminista, antiracista i anticapitalista. En el context actual de crisis globals superposades rescatem el conflicte com una oportunitat, trobant els llocs comuns des dels quals actuar. Crear comunitat de comunitats: teixint xarxes, complicitats, cuidant-nos.

Els moviments feministes tenen el potencial d'unir la resolució de les urgències amb la proposta d'horitzons transformadors que permetin una sobirania feminista que possibiliti la transició cap a altres models de vida.

En paraules de Cristina Carrasco i Corina Rodríguez *“el llibre és, simultàniament, una compilació de reflexions crítiques i una invitació a continuar pensant col·lectivament. També un estímul en temps que es presenten difícils, amb restauracions neoliberals i feixistes, amb vides que es precaritzen cada vegada més, amb violències de tota mena. Saber-nos persistents en la cerca de camins alternatius ens nodreix l'esperança”.*

ESTABLIR DIÀLEGS PER A AMPLIAR MIRADES

La proposta d'EntrePobles de coordinar aquest llibre va coincidir amb l'interès de les mateixes autores que treballen reflexions crítiques des d'Abya Yala i des del Nord de parla ibèrica. Es proposen diàlegs entre economies feministes denominades eurocèntriques i les economies feministes d'Abya Yala. En aquests diàlegs es parteix dels límits de les mirades convencionals de l'economia feminista, i la potència dels desenvolupaments que s'han anat donant en Abya Yala i en algunes lectures crítiques des d'Europa.

La voluntat d'establir aquests diàlegs per a ampliar mirades, segons Cristina Carrasco i Corina Rodríguez, s'estableix sobre *“les diferents manifestacions dels feminismes populars i indígenes, decolonials i comunitaris, que han desenvolupat teoria i praxi*

des dels territoris afectats per la conquesta i la colonització”. En aquests feminismes i en les economies feministes, *“hi ha autores que aborden i debaten sobre una línia més teòrica, i altres que reflexionen a partir d'experiències de la vida quotidiana, urbana i/o pagesa. Dels feminismes que venen del Nord global ens centrarem en l'economia feminista de la ruptura, on també es conjuguen la visió teòrica i l'experiència de l'activisme i la pràctica política”.*

En un recorregut conceptual pels diferents articles destaquem diverses idees:

1. **Cos-territori:** Lloc de vida comuna, de comunitat que reconeix la seva pertinença al territori i, es percep com el centre organitzador de l'existència on, de manera col·lectiva, se sosté la vida.

2. **Les cures com a base de la vida:** Albirar formes d'organització social de les cures que reconguin la interdependència i l'ecodependència des d'aproximacions a la cura des de les pràctiques concretes en Abya Yala i pràctiques alternatives al Nord global.

3. **Extractivismes:** Ni els nostres cossos ni els nostres territoris són espais de conquesta.

Resistència i acció col·lectiva d'una comunitat arrelada a un territori, construint teoria i praxi feminista que busca un bon viure davant l'avenç extractivista del capitalisme, que amenaça els béns comuns i a la vida en el territori, i talla les interdependències entre les naturaleses.

4. **Patriarcat precolonial?** Parlar d'“entroncament patriarcal” o de pràctiques patriarcales en comunitats indígenes pot implicar que va existir un patriarcat precolonial. El feminisme comunitari manté una posició antipatriarcal i exigeix una altra forma de comunitat. La diferència amb altres realitats és que la lluita contra la dominació dels homes és comunitària.

5. **Contradicció capital-vida? Com sostenim la vida?:** El conflicte s'està aguditzant i la contradicció es fa més evident. El capital mercantilitza la vida i endeuta les llars, reforçant l'espiral de l'extractivisme financer. Al Sud global, el conflicte capital-vida travessa amb força tots els territoris i la majoria dels cossos.

6. **Temps en conflicte:** A les comunitats pageses, la noció i l'ús del temps s'establia i s'estableix pels ritmes dels fenòmens naturals. Existeixen experiències urbanes on les companyes fan importants esforços per a no reproduir les lògiques desposseïdores de la productivitat des de, fonamentalment, formes cooperativistes d'organització com a alternatives al capitalisme.

7. **El potencial del diàleg de sabers:** Hi ha un enorme potencial en aquest diàleg de sabers. Aquí només tenim unes petites pinzellades de tota la teoria desenvolupada al costat d'una enorme experiència i pràctica política. Encara hi ha molt de camí per recórrer, des de tornar més concretes algunes de les propostes, fins a pensar estratègies i camins de transició.

Esperem que aquesta publicació sigui d'utilitat a totes les persones i col·lectius amb els quals compartim desitjos, somnis i lluites quotidianes, dels quals aprenem cada dia, com a aportació en aquest procés de suport mutu per a la construcció d'una intel·ligència col·lectiva comuna i antipatriarcal.

Des d'EntrePobles volem agrair molt especialment a les coeditores i autores Cristina Carrasco Bengoa i Corina Rodríguez Enríquez pel seu treball de recerca, edició i recopilació en aquesta publicació. Sense el seu suport, aquest llibre mai s'hauria escrit i, per això, aquest treball els pertany. 🧡

Pots comprar-ho en la web de editorial Pol-len o en llibreries especialitzades

